Den 22. september 2014 blev i sag nr. 85064:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Juristernes og Økonomernes Pensionskasse
Dirch Passers Allé 76
2000 Frederiksberg

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning i Juristernes og Økonomernes Pensionskasse. Hun klager over selskabets afvisning af at udbetale erstatning for mangelfuld rådgivning i forbindelse med omtegning.

Det fremgår af sagen, at selskabet i 2011 tilbød sine medlemmer, herunder klageren, at omtegne deres pensionsordning. Ved at give afkald på deres ydelsesgaranti kunne medlemmerne få en forholdsmæssig andel af selskabets ufordelte reserver tilskrevet deres pensionsdepot. Klageren accepterede tilbuddet og omtegnede sin ordning med virkning fra 1/1 2012, og efterfølgende benyttede hun aftalens mulighed for at konvertere en del af den løbende pensionsydelse til en supplerende engangsydelse, som hun begærede udbetalt den 1/2 2013. Klageren er utilfreds med størrelsen af engangsydelsen, og det er hendes opfattelse, at selskabet ved ikke at informere hende om, at omtegningsbonussen kun blev tilskrevet de løbende ydelser og ikke den supplerende engangsydelse, har handlet ansvarspådragende og derved påført hende et erstatningsberettigende tab.

Selskabet afviser klagerens krav med henvisning til, at klageren ved omtegningen er blevet stillet økonomisk bedre, og at selskabet, i den udstrækning det var muligt, har givet alle medlemmer et fyldestgørende grundlag for at træffe beslutning om omtegning.

Af klageskemaet dateret den 17/9 2013 har klageren bl.a. anført:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
Klage over manglende oplysninger og rådgivning vedr. hvad der ville ske med engangsydelsen i forbindelse med omtegning af pensionsordning fra ydelsesgaranti mod at få tilskrevet en andel af de derved bundne reserver. Engangsydelsen blev herved mindre end tidligere angivet, ligesom det ikke blev oplyst, at al bonus der vedrørte engangsydelsen ikke ville blive tilskrevet denne men den livsvarige ydelse.

Specificeret klage og hændelsesforløb med bilag vedlægges.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)
At få erstatning for den manglende bonus, som vedrørte engangsydelsen, da jeg og mine efterladte ellers vil lide et tab, såfremt jeg afgår ved døden inden for de nærmeste 18-19 år. Subsidiært at jeg får valgmulighed for at få bonussen udbetalt sammen med engangsydelsen. Sidstnævnte forudsætter at JØP undersøger de skattemæssige konsekvenser heraf og at afgørelse træffes af Ankenævnet i løbet af 2013.

Der henvises til specificeret klage med bilag."

I uddybende brev af 17/9 2013 har klageren til nævnet yderligere anført:

"Medlemmerne af JØP, afd. 1 fik i efteråret 2011 mulighed for at omtegne deres pensionsordning fra en ydelsesgaranti mod at få tilskrevet deres pension en andel af de derved frigivne bundne reserver, hvilket ifølge omtegningsmaterialet som jeg modtog 3. november 2011 *bilag 1(a og b)* udgjorde 1.414.426 kr. I omtegningsmaterialet var oplysninger om egen pension ved 65 år, invalidepension, ægtefællepension, børnepension og ugifteydelse, men ingen oplysninger om omtegningens indvirkning på engangsydelsen, som jeg havde betalt til. Denne udgjorde ved sidste opgørelse jeg havde modtaget i 2010 ca. 20 % af depotet.

Da jeg i begyndelsen af 2013 ønskede engangsydelsen udbetalt, viste det sig, at den kun var på 537.298,32 kr., hvilket var betydelig lavere end jeg havde fået stillet i udsigt i 2010, hvor den udgjorde 612.638 kr. ved det fyldte 65. år. Den var også lavere, når man tog hensyn til, at jeg ville have den udbetalt 10 måneder inden jeg blev 65 år. Tværtimod måtte den pga. de seneste par års store kursstigninger antages at være vokset betydeligt, se oversigt og pensionsoversigt fra 2010 *bilag 2 (a og b).*

Jeg klagede over dette til JØP allerede i januar 2013 og havde en længere mailkorrespondance med pensionskassen, som er vedlagt som bilag til min senere klage til JØP's bestyrelse af 23. april 2013, *bilag 3.* I svaret af 28. juni 2013 fra JØP's bestyrelse på min klage opgøres forringelsen af engangsbeløbet til 25.247 kr. ved udbetaling 10 måneder før det fyldte 65. år, *se bilag 4.*

På intet tidspunkt har jeg eller andre medlemmer fået oplysning om denne konsekvens endsige, at al omtegningsbonus ville tilfalde den løbende pension. Der var kun oplyst, at en omtegningsbonus, ville blive tilskrevet mit depot, og at der ville blive tilskrevet individuelle særlige bonushensættelser.

JØP henviser til, at man havde lagt noget på sin hjemmeside herom den 23. november 2011 under spørgsmål og svar, og dette skulle have ligget der omtegningsperioden ud, dvs. til den 30. november 2011. Jeg har på intet tidspunkt fået at vide, hvad der skulle have stået under

spørgsmål og svar. Endvidere havde man via JØP's hjemmeside kunnet foretage omtegningen siden modtagelsen af omtegningstilbuddet den 3. november 2011 og mange foretog omtegningen efter at have været til orienteringsmøde den 14. november henholdsvis den 21. november 2011.

Både undertegnede og mange af mine tidligere kolleger prøvede telefonisk at finde ud af, hvad der ville ske, herunder med engangsydelsen jf. vedlagte mailkorrespondance *bilag 5.* Vi fik imidlertid ikke noget svar. Derfor hjælper det ikke, at man henviser til spørgsmål og svar, der er lagt på hjemmesiden på et tidspunkt, hvor de fleste har besluttet sig og foretaget deres omtegning incl. undertegnede.

Den manglende væsentlige oplysning, nemlig udsvinget af størrelsen af engangsydelsen, og hvor bonussen, der vedrørte engangsydelsen gik hen, må anses for at være et ansvarspådragende rådgiveransvar.

Tillad mig i den forbindelse at gennemgå svaret fra JØP's bestyrelse af 28. juni 2013.

> 'Indledningsvis skal det nævnes, at bestyrelsen lægger stor vægt på, at medlemmerne bliver informeret korrekt og fyldestgørende. Omvalgsmaterialet blev testet grundigt og har været forelagt Finanstilsynet.'

Det oplyses her for første gang, at materialet har været forelagt Finanstilsynet. Det er hverken oplyst hvilken del af materialet det drejer sig om, eller om det blot er en orientering, hvilket man må gå ud fra, idet der ellers ville have stået 'godkendt' af Finanstilsynet.

> 'Pensionskassen valgte i udforme omtegningen således, at omtegningsbonus blev tilskrevet den løbende pension. Dette skyldtes at det ikke var sikkert, at omtegningsbonus kunne tilskrives engangsydelsen uden skattemæssige konsekvenser. Midlerne under engangsydelsen blev derfor overført til det nye beregningsgrundlag uden tilskrivning af bonus.'

Hvorfor har man ikke oplyst medlemmer om dette valg? - og har man overhovedet spurgt SKAT? Normalt kan man for få kroner få forhåndsbesked fra SKAT. Når man kunne henvende sig til Finanstilsynet, kunne man vel også henvende sig til SKAT. Henvendelse til sidstnævnte kan kun skyldes, at man var interesseret i at udbetale færrest mulige penge, så man havde mere tilbage i pensionskassen og også kunne få tilbuddet til at virke bedre.

> 'Engangsydelsen er et forsikringsprodukt, hvis størrelse beregnes aktuarmæssigt i henhold til beregningsgrundlaget. Ved overgangen til det nye beregningsgrundlag kunne engangsydelsen alt afhængigt af medlemmets individuelle forhold blive større eller mindre, Forskellen var beskeden set i forhold til de øvrige ændringer i ordningen og blev i alle tilfælde udlignet af, at den løbende pension var tilsvarende større eller mindre.'

Hvad udgør beregningsrundlaget? Jeg må antage, at det er den samlede sum, der blev tilskrevet mig. Her bagatelliserer JØP engangsydelsen, selvom medlemmerne tidligere kunne forvente, at den udgjorde ca. 20 % af den samlede sum penge, der udgjorde ens depot i pensionskassen. Selvfølgelig kan man regne ud, at pensionen bliver større, hvis man ikke får udbetalt engangsydelsen. Imidlertid får jeg ingen pension, hvis jeg dør i morgen, medens engangsydelsen er noget man får i hånden her og nu.

> 'Påvirkningen af forholdet mellem engangsydelsen og de løbende ydelser anser pensionskassen ikke for et væsentligt forhold ved omtegningen.'

Jf. ovenfor vil de resterende ca. 4 1/2 mio. kr. efter udbetalingen af de 562.545 kr. i engangsydelse tilfalde fælleskassen i JØP afd. 1, hvis jeg dør. Jeg har dog ugifteydelse indtil jeg er 67 år, men så bortfalder denne også. Derfor er jeg interesseret i, at mest muligt udbetales her og nu. Dette var også grunden til, at jeg valgte at få udbetalt engangsydelsen, så snart man i 2013 kunne få denne udbetalt med kun 37,3 % i skat. I hvert fald arver mine børn så disse penge.

> 'I dit tilfælde blev engangsydelsen lidt mindre ved overgangen til det nye beregningsgrundlag, men ikke så meget, som du har angivet i klagen. Det skyldes, at engangsydelsen er afhængig af medlemmets alder på udbetalingstidspunktet. I pensionsoversigten 2010 for den oprindelige ordning, som du sammenligner med, er engangsydelsen angivet ved alder 65 år til kr. 612.638. Efter omtegningen fik du engangsydelsen udbetalt tidligere, nemlig ved alder 64 år og 1 måned, Ved denne alder udgjorde engangsydelsen under den oprindelige ordning kr. 562.545, mens den under den nye ordning udgjorde kr. 537.298. Differencen på kr. 25.247 er ikke tabt, men er udtryk for, at det nye beregningsgrundlag giver en marginalt anderledes fordeling mellem engangsydelsen og de løbende ydelser.'

Hvis jeg bliver over 85 år vil det sikkert kunne betale sig for mig, at min alderspension er højere ellers ikke. Faktisk skal jeg indtil og med 2022 betale 6 % i udligningsskat oveni topskat af en større alderspension, pga. andre pensioner. Jeg skal kun betale 37,3 % i skat af engangsydelsen.

> 'Du nævner, at det kunne have betalt sig for dig at skyde omtegningen til efter, at du havde fået engangsydelsen udbetalt. Dette er ikke korrekt, da ordningen i givet fald ville være blevet reduceret med engangsydeIsen inden tilskrivningen af omtegningsbonus hvilket ville have gjort din omtegningsbonus kr. 265.521 mindre, Pensionskassen burde således ikke have vejledt herom.'

Herved må man konstatere, at den del af omtegningsbonussen, som vedr. engangsydelsen må være mindst 265.521 kr.

Uanset konsekvenserne burde JØP have orienteret herom. Der er ikke tale om køb af et køleskab, men om en pensionsordning på 5 mio. kr., som har afgørende betydning for ens indkomst i resten af ens levetid. Det er ikke pensionskassen, der skal bedømme, hvad der er godt for mig eller ikke. De skal give mig de relevante oplysninger til at træffe et kvalificeret valg.

> 'Efter bestyrelsens opfattelse har pensionskassen ikke pådraget sig rådgiveransvar i forbindelse med omtegningen, og selvom om der måtte være et ansvar, har forskydningen mellem ydelserne ikke påført dig et erstatningsberettiget tab. Bestyrelsen er derfor af den opfattelse, at du ikke har ret til udbetaling af yderligere engangsydelse eller af erstatning herfor.'

JØP mener ikke, at de har påført mig et erstatningsberettiget tab, også selvom de skulle have pådraget sig et ansvar.

Efter min opfattelse er der ikke alene en årsagssammenhæng, men den er også adækvat, idet der vil være et tab, såfremt jeg dør inden for de næste 20 år. I den forbindelse skal det oplyses, at mine forældre døde som henholdsvis 56- og 70-årige, og at kun meget få i min fars familie har nået at passere 70 års fødselsdagen.

Jeg mener derfor, at jeg har ret til erstatning. Desuden må JØP halve pligt til at undersøge hos SKAT om de skattemæssige konsekvenser af bonustilskrivning til engangsydelsen og oplyse herom.

Muligheden for ægtefælle/samleverpension bortfalder, hvis man ikke har en sådan, når man fylder 65 år. Ugifteydelsen bortfalder ved det 67 år. Der er tale om en pensionsordning jeg via min arbejdsgiver - staten - er blevet tvunget ind i, og som jeg har haft meget få muligheder for at påvirke. I tilfælde af, at jeg skulle dø indenfor de næste 18-19 år, hvilket absolut er en mulighed, vil JØP have påført undertegnede og min familie et tab.

Et er hvis jeg selv kan foretage valget, at jeg vælger at satse på en større livsvarig pension. Noget andet er, at den mulighed forsætligt er frataget mig. Allerede uagtsomhed er ansvarspådragende, men da JØP indrømmer, at man har truffet beslutningen om ikke at udbetale den bonus, der har tilhørt engangsydelsen, har man forsætligt unddraget sig sit rådgiveransvar, hvilket må være ansvarspådragende.

Subsidiært må JØP undersøge skatteforholdene omkring bonusudbetaling sammen med engangsydelsen og give sine medlemmer adgang til at foretage et valg, som de oprindeligt burde have haft.

Dør jeg inden jeg begynder at få udbetalt pension, har JØP påført mig og mine efterladte et tab på mindst 265.521 kr. og som sagt vil der tale om et tab i mindst de kommende 15-20 år.

Jeg skal til sidst understrege, at jeg går på pension i begyndelsen af 2014. Det er derfor afgørende med en snarlig afgørelse, såfremt den subsidiære påstand skal være relevant."

Selskabets advokat har i brev af 1/11 2013 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"**Sagsfremstilling**
Klageren er optaget under pensionskassens regulativ 1, hvor alderspensionen består af en løbende, livsvarig pension. Medlemmet kan vælge at konvertere en del af den løbende pensionsydelse til en supplerende engangsydelse, som medlemmet kan få udbetalt fra pensionsalderen, og som senest skal udbetales ved medlemmets alderspensionering. Den supplerende engangsydelse behandles skattemæssigt som en kapitalpension, men størrelsen opgøres efter beregningsgrundlaget. Der er ikke tale om et opsparingsprodukt.

I november 2011 tilbød JØP medlemmerne på garanterede grundlag at omtegne ordningen til en lavere grundlagsrente mod, at medlemmerne fik en andel af de ufordelte reserver som omtegningsbonus. Tildelingen af omtegningsbonus skete som henholdsvis bonus til pensionsdepoterne og bonus i form af individuelle særlige bonushensættelser. Bonustilskrivningen til depotet påvirkede størrelsen af de løbende ydelser, mens tilskrivningen af individuelle særlige bonushensættelser bliver udloddet til medlemmerne som en 15 årig ophørende pension.

Efter omtegningsreglerne blev den supplerende engangsydelse ikke forøget med tilskrivning af omtegningsbonus. Årsagen hertil var blandt andet, at det skattemæssigt kun accepteres, at op til 10 % af pensionsbidraget til en løbende alderspension anvendes til en supplerende engangsydelse. Hvis omtegningsbonus, som endte på 47,2 % af depotet, også skulle være tilgået den supplerende engangsydelse, ville det forrykke forholdet mellem bidrag og engangsydelse, hvilket ville have været svært at forsvare skattemæssigt, da den supplerende engangsydelse udbetales med lempelig beskatning. JØP ønskede, at omtegningstilbuddet

var skatteretligt uanfægteligt og valgte derfor at lade omtegningsbonus tilgå de løbende ydelser.

I omvalgsmaterialet var vægten lagt på de løbende ydelser, der blev påvirket ved omvalget som følge af bonustilskrivningen. I omvalgsforløbet blev JØP imidlertid opmærksom på, at det ikke var angivet i omvalgsmaterialet, at overgangen til det ændrede beregningsgrundlag for nogle medlemmer kunne betyde, at den supplerende engangsydelse blev marginalt større eller mindre. I den anledning lagde JØP den 23. november 2011 en oplysning på hjemmesiden under spørgsmål og svar med ordlyden:

…

'Ved omtegning overføres den hidtidige opsparing til engangsydelse uændret. Dit samlede pensionsdepot opskrives med bonus ved omtegning. Omtegningsbonus fra engangsydelsesopsparingen anvendes til løbende pension. Det er valgt af skattemæssige årsager. Efter omtegning regnes den supplerende engangsydelse på et andet grundlag.'

…

JØP besvarede et stort antal telefoniske henvendelser vedrørende omvalgsvilkårene. Det bestrides, at det ikke var muligt at få oplysning om behandlingen af engangsydelsen. Dette synes heller ikke at fremgå af den fremlagte mailkorrespondance (bilag 5), hvor et medlem refererer, at han har spurgt, om retten til engangsydelse ville bestå efter omtegningen, hvilket pensionskassen bekræftede.

Klageren valgte at omtegne ordningen med virkning fra 1. januar 2012 og fik tilskrevet en samlet omtegningsbonus på kr. 1.414.426, hvorved den løbende alderspension ved alder 65 år steg fra kr. 246.745 årligt til kr. 322.352 årligt svarende til en stigning på kr. 75.607 årligt.

Den 1. februar 2013 begærede klageren engangsydelsen udbetalt. Den supplerende engangsydelse var på dette tidspunkt faldet fra kr. 562.545 til kr. 537.298 svarende til kr. 25.247. Ved hævning på et senere tidspunkt kunne forskellen være udlignet på grund af den forskellige udvikling i det oprindelige og det nye beregningsgrundlag.

Argumentation

Erstatningskravet afvises, da JØP ikke har handlet ansvarspådragende. JØP har i den udstrækning, det var muligt, givet alle medlemmer et fyldestgørende grundlag for at træffe beslutning om omtegning. Der blev således udarbejdet individuelle omtegningstal for de ydelser, der umiddelbart blev påvirket. Omtegningsmaterialet blev præsenteret for udvalgte kundegrupper for at sikre, at det var forståeligt og besvarede medlemmernes spørgsmål. Herudover blev omtegningsmaterialet præsenteret for Finanstilsynet for at sikre, at det levede op til kravene i den finansielle lovgivning.

Ved en omtegning for mange tusinde medlemmer kan det ikke undgås, at enkelte situationer ikke er behandlet i omtegningsmaterialet. Da pensionskassen blev opmærksom på, at den ændring af den supplerende engangsydelse, som nogle medlemmer ville opleve, ikke var beskrevet i omtegningsmaterialet, blev der lagt orientering på pensionskassens hjemmeside. Henset til forholdets begrænsede betydning for den samlede omtegning, kan den manglende oprindelige beskrivelse af ændringen ikke anses for uforsvarlig og ansvarspådragende for JØP.

I en arbejdsmarkedspensionsordning som JØP må medlemmerne i øvrigt påregne, at forholdet mellem engangsydelser og løbende ydelser undergår forandringer. Dette er blandt andet kommet til udtryk ved, at betalingen til den supplerende engangsydelse er afskaffet pr. 1. januar 2013, således at hele bidragsbetalingen tilgår de løbende ydelser. Engangsydelsen

bliver således mindre end forudsat, mens de løbende ydelser bliver tilsvarende større. På samme måde er det påregneligt, at overgangen til et ændret beregningsgrundlag kan føre til relativt små forskydninger i forholdet mellem engangsydelser og løbende ydelser. Sådanne påregnelige ændringer er ikke ansvarspådragende for pensionskassen.

Erstatningskravet må endvidere afvises, fordi klageren ikke har lidt noget tab. Bedømmelsen af et eventuelt tab skal ske ved at sammenligne klagerens oprindelige ordning med ordningen efter omvalget. Klageren har modtaget omtegningsbonus af alle midler i ordningen og den manglende tilskrivning af bonus til engangsydelsen bliver opvejet af en tilsvarende større tilskrivning af bonus til de løbende ydelser. Den relativt beskedne nedgang i den supplerende engangsydelse vil være udlignet efter få måneders modtagelse af løbende alderspension. Samlet er klageren blevet stillet væsentligt bedre ved omtegningen og har ikke lidt et økonomisk tab.

Klageren nævner, at hendes levetid kan blive så kort, at den løbende pension ikke kan nå at udligne reduktionen af den supplerende engangsydelse. Ved omtegningen blev klageren tildelt ca. kr. 785.792 som særlige bonushensættelser. Disse udbetales over 15 år fra pensioneringen, men hvis klageren måtte afgå ved døden, inden beløbet er udbetalt, vil den resterende sum tilfalde dødsboet. Dette er en ny ydelse på det omtegnede beregningsgrundlag, som gør, at omtegningen også vil være en økonomisk fordel, hvis klageren kun lever kort tid efter modtagelsen af den supplerende engangsydelse.

Klageren har opgjort det erstatningsberettigede tab til mindst kr. 265.521, idet klageren antager, at et sådant beløb ville være blevet tilskrevet den supplerende engangsydelse, hvis bonus var blevet fordelt forholdsmæssigt mellem den supplerende engangsydelse og de løbende ydelser. Herved opgør klageren tabet til differencen mellem den udbetalte engangsydelse og en engangsydelse efter et helt andet omtegningstilbud end det, der blev fremsat af pensionskassen. Tabet kan ikke opgøres i forhold til et sådant tænkt omtegningstilbud, som ikke er, eller vil blive, fremsat.

JØP har i øvrigt på intet tidspunkt angivet eller på noget måde tilkendegivet, at den supplerende engangsydelse ville blive forøget i forbindelse med omtegningen. En forventning om en øget supplerede engangsydelse hidrører ikke fra JØP og kan ikke danne grundlag for et erstatningskrav.
Klageren ønsker en undersøgelse af skatteforholdene med henblik på at få bonus udbetalt sammen med engangsydelsen. Pensionskassen besluttede at tilbyde omtegning på bestemte vilkår, som blandt andet indebar, at bonus ikke blev tilskrevet den supplerende engangsydelse. Da vilkårene således er fastlagt og omtegningen gennemført, er det ikke relevant at undersøge de skattemæssige konsekvenser ved andre omtegningsmodeller.

Samlet skal jeg således indstille, at kravet på erstatning afvises."

Klageren har i brev af 15/11 2013 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"Påstand: JØP tilpligtes at betale erstatning på 265.521 kr. eller subsidiært et efter Ankenævnets skøn mindre beløb, dog mindst 25.247 kr.
De 265.521 kr. er den del af omtegningsbonussen, som vedr. engangsydelsen. JØP har oplyst, at det er det beløb min omtegningsbonus ville have blevet mindre, såfremt jeg havde hævet min engangsydelse efter den gamle ordning før omtegning til ny ordning.

De 25.247 kr. er det beløb, som engangsydelsen er formindsket ved omtegningen uden bonustilskrivning, ved udbetaling 10 måneder før min 65 års fødselsdag.

…

Til støtte for påstanden:

Selvom JØP er en medlemsejet tværgående pensionskasse, fungerer JØP efter samme regler som pensionsforsikringsselskaber og er undergivet lov om finansiel virksomhed herunder LFV § 43, hvorefter finansielle virksomheder skal drives i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god praksis inden for virksomhedsområdet.

I den forbindelse har JØP et rådgiveransvar/ professionsansvar. Professionsansvaret er et uagtsomhedsansvar, men uagtsomhedsbedømmelsen er ofte så objektiveret, at en afvigelse fra virksomhedsområdets standard i almindelighed udløser ansvar uden hensyntagen til, hvad professionsudøveren måtte have af individuelle undskyldninger.

De nærmere regler fremgår i dag af Bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder. Som den professionelle part har JØP i forbindelse med omtegningen haft pligt til at tilvejebringe den information, der er nødvendig for, at medlemmerne bedst muligt kunne træffe en afgørelse, der var i overensstemmelse med egne interesser.

Imidlertid har oplysningerne omkring engangsydelsen i forbindelse med omtegningen ikke alene været mangelfulde, men sågar fraværende. Det er ikke tilstrækkeligt, at man lægger nogle oplysninger på sin hjemmeside under spørgsmål og svar 23 dage henne i omtegningsperioden, som gik fra 3. november 2011 til 30. november 2011.

Det hedder således i Bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder § 34, at forsikringsselskaber skal varsle forhold til ugunst for kunden på papir eller andet varigt medium, hvilket også må forudsættes i nærværende tilfælde. JØP burde derfor have sendt oplysningerne ud med almindelig post til alle medlemmer, og givet det flertal som utvivlsomt allerede havde fortaget deres valg den 23. november 2011 incl. mig selv, mulighed for at vælge om.

Da det med BL's svar er første gang jeg ser den tekst, der skulle have stået på JØPs hjemmeside fra 23. til 30. november 2011 anmoder jeg om, at der fremlægges bevis for tekstens autenticitet, fx ved dateret print screen. Ellers bør der ses bort fra denne tekst.

JØP fremfører, at man har besvaret et stort antal telefoniske meddelelser om omvalgsvilkårene. Man har ifølge JØP vedr. engangsydelsen svaret, at den bestod. Dette må medlemmerne opfatte, som at de som minimum fik den samme engangsydelse som hidtil, især når der blev tilskrevet op til 50 % til ens depot.

Både JØP og BL anfører, at JØP havde truffet beslutningen om, at omtegningsbonussen væsentlig skulle tilskrives de livsvarige ydelser af skattemæssige grunde. Dette er der på intet tidspunkt blevet oplyst noget om overfor medlemmerne.

BL anfører, at det skattemæssigt kun accepteres, at op til 10 % af pensionsbidraget anvendes til en supplerende engangsydelse.

Jf. SKATs hjemmeside **C.A.10.2.1.1.5 Supplerende engangsydelser og engangssummer**

http://www.skat.dk/SKAT...

hedder det:

'Det er en betingelse for, at pensionsopspareren kun skal betale en afgift på 40 pct. af kapitalværdien af engangsydelsen, at kapitalværdien af engangsydelsen ikke kan overstige 10

pct. af kapitalværdien af pensionsopsparerens samlede pensionstilsagn. Den maksimale grænse på 10 pct. for indbetalinger til supplerende engangsydelser skal fastsættes på grundlag af medlemmets indbetalinger på indbetalingstidspunktet.'

Imidlertid er der ikke henvist til nogen hjemmel.

Det samme er tilfældet på http://www.tax.dk...

'I den forbindelse kan nævnes, at Departementet har truffet afgørelse om, at 10 pct.'s-grænsen skal fastsættes på grundlag af medlemmets indbetalinger på indbetalingstidspunktet, Tf5 1996, 564 DEP.

Departementet har i SKM.2005.68.DEP godkendt, at ved overførsel fra Lønmodtagernes Dyrtidsfond til en anden pensionsordning efter lov omlønmodtagernes Dyrtidsfond § 7 a kan hele LD-indeståendet overføres til den del af pensionsordningen, der udgøres af supplerende engangsydelse. Der ses således i denne sammenhæng bort fra 10 pct.'s grænsen. Se nærmere om overførselsmuligheden afsnit A.C.1.9.1 Almindelige regler for overførsel, nr. 8.'

Da indbetalingstidspunktet tilsyneladende er afgørende, men ikke udbetalingstidspunktet, skulle der ikke have været noget i vejen for, at den del af bonustilskrivningen som vedrørte engangsydelsen, nemlig de af JØP oplyste 265.521 kr. var blevet tillagt engangsydelsen og udbetalt med nu kun 37,3 % skat.

I hvert fald burde medlemmerne have fået valget og de relevante oplysninger.

Imidlertid har jeg ikke kunnet finde hjemlen for de 10% af indbetalingsbeløbet, som kan bruges til engangsydelse.

I pensionsbeskatningsloven PBL § 16, stk. 1, 3. pkt. er nævnt

'Til kapitalforsikring i pensionsøjemed, opsparing i pensionsøjemed og til supplerende engangsydelse kan for indkomståret til og med 2012 i alt anvendes et grundbeløb på højst 46.000 kr. (2010-niveau) og for efterfølgende indkomstår på 0 kr.'

hvilket vil sige, at man har kunnet bruge helt op til 46.000 kr. til supplerende engangsydelse, men intet om den påståede 10 % regel.

Det eneste sted der står noget om 10 % er i PBL § 5, stk. 1:

'§ 5. Forsikringer, hvis ydelser i alle tilfælde udbetales i en vis periode uanset den forsikredes død (garanterede ydelser), men som i øvrigt opfylder betingelserne i § 2, nr. 4, jf. § 4, behandles efter reglerne for pensionsordninger med løbende udbetalinger, såfremt præmien for garantien ikke overstiger 10 pct. af præmien for den samlede forsikring.'

Imidlertid kan denne bestemmelse ikke bruges analogt på min supplerende engangsydelse, idet denne ikke er garanteret ved død, og dermed ikke ville være blevet udbetalt til mine arvinger i tilfælde af min død før udbetalingen. PBL § 5, stk. 1 vedr. kun ydelser, der i alle tilfælde udbetales.

Det skal i denne forbindelse oplyses, at jeg både har forespurgt hos SKAT, Folketingets Oplysning og hos Forsikring og Pension. Mens de 2 første blev mig svar skyldig har jeg fra sidstnævnte fået oplyst, at 10% kravet aldrig er blevet omtalt i forbindelse med en hjemmel,

og det nærmeste man derfor kan komme er PBL § 5, stk. 1, som dog, jf. min bemærkning ovenfor, ikke kan finde anvendelse.

'På denne baggrund vil jeg gerne modtage den relevante lovhjemmel fra BL. Eksisterer der ikke en klar hjemmel for 10 % grænsen, har JØP truffet deres beslutning på et forkert og dermed ansvarspådragende grundlag.'

Det forekommer mig videre, at tallet 10 % ikke stemmer med min engangsydelse på årsoversigten for 2010 *(Bilag 1 b),* da den her udgjorde ca. 20 % af mit depot. Da desuden de særlige bonushensættelser, som for mit vedkommende er på 785.792 kr. kan udbetales til mit bo med 40 % beskatning (det samme som for engangsydelsen), hvis jeg dør inden start af udbetalingen, forekommer det mig at være SKAT uvedkommende, om man har tilskrevet mere bonus til engangsydelsen eller til de særlige bonushensættelser. Dette forhold er da også kommet til udtryk i ændringsloven til LFV, L2012 nr. 1354, hvor man netop indsætter en regel om,

'at afgiftsgrundlaget ved overførsel, herunder konvertering, af en supplerende engangsydelse er det beløb, der overføres eller konverteres, såvel fordelte individuelle som fordelte kollektive særlige bonushensættelser knyttet til den supplerende engangsydelse, samt en forholdsmæssig andel af de ufordelte midler knyttet til den supplerende engangsydelse. Bestemmelsen adskiller sig ikke fra den tilsvarende bestemmelse for kapitalpensioner i § 25, stk. 3-5. Der henvises derfor til noterne til disse bestemmelser.'

Til bedømmelse af JØP's professionsansvar skal efter min opfattelse derfor også indgå, at JØP har truffet sin afgørelse, om man skulle tilbyde medlemmerne at få bonustilskrivelse tillagt den supplerende engangsydelse på forkert grundlag, og at de forsætlig har holdt sig i uvidenhed ved ikke at forespørge SKAT. Der er dog utvivlsomt allerede et ansvarsgrundlag pga. de manglende omlysninger om den supplerende engangsydelse.

Med hensyn til om jeg har lidt noget tab, skal jeg anføre, at dette klart må være tilfældet, såfremt jeg ikke når at blive ca. 85 år, der er den gennemsnitslevealder, der regnes med for JØP's pensioner efter omtegningen. I den forbindelse skal nævnes, at 628.634 kr. af bonustilskrivningen tilskrives min livsvarige pension. Herved ses der bort fra, at det utvivlsomt også ville have været en fordel, at få den del af bonussen, der stammede fra den supplerende engangsydelse tillagt denne med muligheden for en udbetaling med en skat, deri øjeblikket på 37,3 %, i stedet for at skulle betale topskat og 6 % udligningsskat af de løbende udbetalinger.

Da BL anfører, at JØP ikke vil tage de skattemæssige spørgsmål op, handler sagen imidlertid kun om erstatning for JØPs manglende rådgivning samt for de bristede forudsætninger for mig som medlem.

Da sagen for mig og andre medlemmer af JØP, som omtegnede i 2011, må anses som væsentlig, vil jeg gerne have

1. den ovenfor omtalte dokumentation for teksten, der lå på hjemmesiden fra 23. til 30. november 2011
2. dokumenteret lovhjemmel om SKATs krav om at den supplerende engangsydelse kun må udgøre 10 %."

Selskabets advokat har i brev af 28/11 2013 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"Klageren anmoder i sit indlæg af 15. november 2013 JØP om at fremlægge bevis for, at teksten vedrørende behandlingen af engangsydelsen har stået på pensionskassens hjemmeside (klagerens indlæg side 2, 4. afsnit).

Til opfyldelse af anmodningen fremlægges en udskrift fra JØP's hjemmeside, hvor indlægget af 23. november 2011 fremgår, jf. bilag A.

Herudover anmoder klageren om at få oplyst lovhjemlen for kravet om, at kun 10 % af en ordning med løbende pensionsudbetaling kan anvendes til supplerende engangsydelse, idet klageren anfører, at JØP har handlet ansvarspådragende, hvis der ikke er klar hjemmel for 10 % grænsen (klagerens indlæg, side 3 12. afsnit).

JØP har ikke pligt til at tilbyde omvalg på bestemte vilkår. Det er pensionskassens bestyrelse, der, inden for rammerne af den finansielle lovgivning og de foreningsretlige regler, afgør, om medlemmerne skal tilbydes omvalg, og hvordan indholdet af omvalgstilbuddet i givet fald skal sammensættes.

Da det ligger inden for bestyrelsens kompetence at fastsætte vilkårene for omvalget, er det ikke ansvarspådragende, at omvalgstilbuddet ikke er udformet på en bestemt, anden måde, som klageren eller andre måtte ønske. Tværtimod var det særdeles forsvarligt, at pensionskassen valgte at udforme omvalgstilbuddet, så det var skatteretligt uanfægteligt, i stedet for at udfordre reglerne i en skatteretlig gråzone.

Klagerens anmodning om at få oplyst hjemlen til, at en del af en pensionsordning med løbende udbetaling kan anvendes til engangsydelse, involverer 2 forskellige problemstillinger. For de første skal pensionskassen have hjemmel til at udbetale engangsydelsen med afgiftsberigtigelse på 40 % (eller 37,2 % ved forskudsafregning af afgiften). For det andet skal der være hjemmel til, at medlemmet kan få, og bibeholde, fradraget for indbetalingerne til engangsydelsen.

Oprindelig var hjemlen til udbetaling af supplerende engangsydelse givet i Industriministeriets bekendtgørelse nr. 563 af 28. august 1986 og siden i Finanstilsynets bekendtgørelse nr. 459 af 29. juli 1988, begge om pensionskassevirksomhed. Der var i disse bekendtgørelsers § 7 givet pensionskasser mulighed for at udbetale en engangsydelse i det omfang, det var fastsat af Finanstilsynet. Omfanget var i Finanstilsynets praksis sat til 10 %. Denne hjemmel blev ophævet ved Finanstilsynets bekendtgørelse nr. 277 af 17. april 1996. Efterfølgende har det i administrativ praksis efter pensionsbeskatningslovens § 29 A været fastsat, at udbetalinger af engangsydelser på op til 10 % kunne ske med afgiftsberigtigelse på 40 % (pt. 37,3 % ved forskudsafregning af afgiften), jf. TfS 1996.564.

Fra 1995 blev bidrag til engangsydelsen en del af det beløbsmæssigt begrænsede fradrag for indbetalinger til kapitalpension i pensionsbeskatningslovens § 16. Dette indebar, at medlemmets samlede indbetalinger til kapitalpensioner, ugifteydelse og supplerende engangsydelse ikke måtte overstige grænsen for fradraget. Efter pensionskassens opfattelse ville det være problematisk at omgå fradragsloftet for indbetalinger ved at lade pensionskassens ufordelte midler tilgå den supplerende engangsydelse."

Klageren har i brev af 12/12 2013 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"I sit indlæg på vegne af JØP af 28. november 2013 erkender adv. [selskabets advokat], at der ikke findes nogen hjemmel for 10 % reglen. Dette er i overensstemmelse med, hvad jeg har fået oplyst af Forsikring og Pension.

Der har eksisteret den omtalte bktg. fra industriministeriet af 28. august 1986, hvori det i § 7 hedder, at en pensionskasses ydelser kan alene være alders-, invalide, ægtefælle- og børnepension samt i tilknytning hertil engangsydelser i det omfang, det fastsættes af Forsikringstilsynet. Denne bekendtgørelse er imidlertid ophævet ved Finanstilsynets bktg, af 29. juli 1988: Der er altså ingen hjemmel overhovedet Dette er en ganske usædvanlig ting for en regel med skatteretlige konsekvenser, især da det følger af grundlovens § 43, at ingen skat kan pålægges, forandres eller ophæves uden ved lov.

Ved min pensionsoversigt for 2010 (den sidste vi fik inden omtegningen) (bilag lb og 2a) udgjorde mit depot 2.998.161 kr. og mit tilsagn om engangsydelse 612.138 kr. eller godt 20 % af depotet Der hersker altså ret stor forvirring incl. hos JØP om, hvad de 10 % har skullet tages af.

Under alle omstændigheder må det konstateres, at det ikke ville have været i strid med nogen lov at udbetale den del af bonussen som vedrørte engangsydelsen sammen med denne.

JØPs advokat skriver videre, at fra 1995 blev bidrag til engangsydelsen en del af det beløbsmæssigt begrænsede fradrag for indbetalinger til kapitalpension i pensionsbeskatningslovens § 16. Imidlertid har dette forhold kun noget at gøre med indbetalingerne, ikke udbetalingerne. Havde jeg således lavet en kapitalpension i en bank, så *er* det ganske rigtigt ,at der blev loft over, hvor meget man måtte fradrage ved indbetaling. Derimod er SKAT indifferent overfor, om man har mangedoblet sin formue eller tabt det hele ved dårlige investeringer. Man kommer ved udbetaling af med 40 % (pt. 37,3 %) af den kapital det er blevet til.

Problemet i nærværende sag er imidlertid, at JØP i forbindelse med omtegningen ikke oplyste, hvad der ville ske med engangsydelsen, som dog udgjorde over 20 % af ens depot før omtegningen. En oplysning på JØPs hjemmeside under spørgsmål og svar 23 dage henne i omtegningsperioden en uge før dennes ophør, hvor langt de fleste, incl. undertegnede, havde truffet deres valg, helbreder ikke dette forhold.

JØP må anses erstatningsansvarlig for de manglende oplysninger og for ikke at have undersøgt de skattemæssige konsekvenser ved at lade den bonus, der svarede til engangsydelsens andel følge denne, men derimod at lade den tilgå de løbende ydelser for at få omtegningstilbuddet til at se bedre ud. Der er tale om en ganske væsentlig mangel ved omtegningsmaterialet, og noget som mange spurgte om, hvilket så resulterede i ændringerne på hjemmesiden den 23. november 2011.

Som nævnt tidligere skal jeg blive ca. 85 år for ikke at lide noget tab ved JØPs dispositioner. Hvis forholdet klart var oplyst overfor medlemmerne i omtegningsmaterialet var sagen en anden, men det var det netop ikke.

Jeg skal derfor fastholde mit krav, som nævnt i mit indlæg af 15. november 2013.
Påstand: JØP tilpligtes at betale erstatning på 265.521 kr. eller subsidiært et efter Ankenævnets skøn mindre beløb, dog mindst 25.247 kr.

De 265.521 kr. er den del af omtegningsbonussen, som vedr. engangsydelsen. JØP har oplyst, at det er det beløb min omtegningsbonus ville have blevet mindre, såfremt jeg havde hævet min engangsydelse efter den gamle ordning før omtegning til ny ordning.

De 25.247 kr. er det beløb, som engangsydelsen er formindsket ved omtegningen uden bonustilskrivning, ved udbetaling 10 måneder før min 65 års fødselsdag."

13. 85064

I pensionsoversigt for 2010 fremgår bl.a.:

"

Alderspension

Enten	
Alderspension ved 65 år, livsvarigt, årligt	266.766
Pensionisttillæg, årligt	29.344
eller	
Alderspension ved 65 år, livsvarigt, årligt	217.649
Pensionisttillæg, årligt	23.941
og	
Supplerende engangsydelse, sum	612.638

"

I selskabets brev af 3/11 2011 til klageren fremgår bl.a.:

"Hvis du omtegner, kan pensionskassen frigive bundne reserver i et omfang, der for dit vedkommende vil udløse en omtegningsbonus på **1.414.426 kr.** opgjort pr. 30. september 2011.

Vi har på dette grundlag beregnet din pension før og efter omtegning:
Hvis du vælger at omtegne din nuværende ordning, vil du som 65-årig få en alderspension på **322.352 kr.** årligt ifølge vores prognose. Beløbet er sammensat af en livsvarig alderspension og en 15-årig ydelse. Der udbetales ikke pensionisttillæg, hvis du omtegner.

Ved omtegning bortfalder din nuværende ydelsesgaranti. Alligevel mener vi, at sikkerheden for din pension reelt bliver større - det forklarer vi **i** den vedlagte folder.

Hvis du vælger ikke at omtegne din nuværende pensionsordning, vil du som 65-årig få en alderspension på **246.745 kr.** årligt ifølge vores prognose.

Hvad skal jeg gøre?
Omtegningen skal ske på JØPs hjemmeside www.joep.dk **senest den** 30. november 2011.
…
Omtegningen vil få virkning fra 1. januar 2012.

På www.joep.dk finder du din omtegningsoversigt med tal for din pension før og efter omtegning samt uddybende forklaringer og baggrund. Brevet her bør ikke alene danne grundlag for din beslutning. Læs derfor vedlagte folder og besøg hjemmesiden, der har mere information."

Af omtegningsmaterialet som klageren modtog den 3/11 2011 fremgår bl.a.:

"

Omtegningsbonus

	Beløb
Omtegningsbonus, der tilskrives dit depot	628.634 kr
Omtegningsbonus, der tilskrives dine individuelle særlige bonushensættelser	785.792 kr
Din omtegningsbonus i alt	**1.414.426 kr**

Pensionsprognose ved 65 år

	Før omtegning	Efter omtegning
Alderspension livsvarigt, årligt	246.745 kr	278.365 kr
Særlige bonushensættelser, udbetaling i 15 år	0 kr	43.987 kr
Alderspension i alt	**246.745 kr**	**322.352 kr**

Dine øvrige dækninger

Risikodækninger før omtegning er beregnet pr. 1. november 2011 (uden bonus for 2011), mens risikodækninger efter omtegning er beregnet pr. 1. januar 2012 (med bonus for 2011)

Ved invaliditet

Invalidepension, årligt til 67 år	Før omtegning	Efter omtegning
Grundlagspension	301.126 kr	169.190 kr
+merudbetaling	0 kr	165.858 kr
+særlige bonushensættelser, udbetaling i 15 år	0 kr	41.909 kr
Invalidepension i alt	**301.126 kr**	**376.957 kr**

"

Børnepension, pr. barn under 24 år, årligt	Før omtegning	Efter omtegning
Grundlagspension	60.225 kr	33.838 kr
+merudbetaling	0 kr	33.172 kr
Børnepension i alt	**60.225 kr**	**67.010 kr**

Ved død

Ægtefællepension, livsvarigt, årligt	Før omtegning	Efter omtegning
Grundlagspension	113.236 kr	61.324 kr
+merudbetaling	0 kr	60.511 kr
Ægtefællepension i alt	**113.236 kr**	**121.835 kr**

15. 85064

Ægtefællepension, 10-årigt, årligt	Før omtegning	Efter omtegning
Grundlagspension	44.959 kr	26.794 kr
+merudbetaling	0 kr	26.002 kr
Ægtefællepension i alt	**44.959 kr**	**52.796 kr**

Ugifteydelse, sum	Før omtegning	Efter omtegning
Grundlagspension	632.783 kr	352.469 kr
+merudbetaling	0 kr	346.055 kr
Ugifteydelse ialt	**632.783 kr**	**698.524 kr**

Børnepension, pr. barn under 24 år, årligt	Før omtegning	Efter omtegning
Grundlagspension	60.225 kr	33.838 kr
+merudbetaling	0 kr	33.172 kr
Børnepension i alt	**60.225 kr**	**67.010 kr**

Særlige bonushensættelser	Efter omtegning
Særlige bonushensættelser udbetales til boet	628.634 kr

Bidragsbetaling	Månedligt kr.
Bidrag, eksklusiv amb	1.300 kr

"

Af omtegningskvitteringen, som klageren modtog efter at have foretaget omvalget, fremgår blandt andet:

16. 85064

Omtegningskvittering

Omtegningsbonus	Beløb
Omtegningsbonus, der tilskrives dit depot	628.634
Dine individuelle særlige bonushensættelser	785.792
Din omtegningsbonus i alt	**1.414.426**

Pensionsprognose ved 65 år	Efter omtegning
JØP almindelig ordning, livsvarig, årligt	278.365
Særlige Bonushensættelser i 15 år	43.987
Alderspension i alt	**322.352**

Ved invaliditet	Efter omtegning
Invalidepension, årligt til 67 år (grundlagspension)	169.190
+ merudbetaling	165.858
+ Særlige Bonushensættelser i 15 år	41.909
Invalidepension i alt	**376.957**
Børnepension, pr. barn under 24 år, årligt (grundlagspension)	33.838
+ merudbetaling	33.172
Børnepension i alt	**67.010**

Ved død	Efter omtegning
Ægtefællepension - livsvarig, årligt (grundlagspension)	61.324
+ merudbetaling	60.511
Ægtefællepension i alt	**121.835**
Ægtefællepension - 10-årig, årligt (grundlagspension)	26.794
+ merudbetaling	26.002
Ægtefællepension i alt	**52.796**
Ugifteydelse, sum (grundlagspension)	352.469
+ merudbetaling	346.055
Ugifteydelse i alt	**698.524**
Børnepension, pr. barn under 24 år, årligt (grundlagspension)	33.838
+ merudbetaling	33.172
Børnepension i alt	**67.010**
Særlig Bonushensættelse, udbetales til boet	628.634

Bidragsbetaling	Månedligt kr.
Pensionsbidrag alm. ordning	1.300

I den vedlagte folder ”Tilbud om omtegning af din pension” fremgår bl.a.:

"**Din pension taber købekraft**
Hvis du omtegner, forventer vi,
at du vil få en højere pension, der bedre kan bevare købekraften. Det skyldes, at en omtegning vil frigive bundne reserver, som kan bruges til at forhøje din pension. Samtidig kan vi investere formuen på en måde, som vi forventer giver et højere afkast.

Hvis du omtegner, giver du afkald på din nuværende ydelsesgaranti - det er 'prisen' for, at vi kan yde en højere pension. JØP er nødt til at love mindre for at kunne give mere.

17. 85064

I brevet, der følger med denne folder, kan du se, hvad din pension ifølge vores prognose stiger til, hvis du omtegner. Her i folderen uddyber vi, hvorfor vi anbefaler at omtegne pensionen. På JØPs hjemmeside finder du flere personlige tal og yderligere baggrund.

Garantien forringer din pension
Omtegning er et tilbud med klare fordele og visse ulemper. Fordelen er, at du ved at omtegne din pension er med til at frigive pensionskassens store, bundne reserver. Det giver mulighed for at øge din pension nu og her. Samtidig bliver der plads til at investere i aktier og andre aktiver, som vi forventer, vil give et højere afkast og dermed en højere pension nu og i fremtiden. Betingelsen er, at du frasiger din ydelsesgaranti, og det kan måske være en ulempe. For selv om prognoserne viser en højere pension, hvis du omtegner, kan prognoser som bekendt tage fejl.

Vi mener, at fordelene overstiger ulemperne. Beholder du din garanti, vil købekraften af din pension blive forringet, og dermed bliver garantien en ulempe.
…
Kan jeg tabe på at omtegne?
I tabel 1 på side 5 viser vi også, hvor meget afkastet forventes at stige, hvis du omtegner. Vi har regnet med de samme afkastforudsætninger, som andre pensionskasser bruger. Det kan naturligvis gå anderledes, og der er ingen garanti for, at aktier og ejendomme mv. giver et højere afkast end obligationer. Men selv om JØP ikke opnår et merafkast på aktier og ejendomme mv., vil der imidlertid stadig kunne forventes en gevinst ved omtegning, fordi vi sparer penge på de renteforsikringer, som der ikke længere vil være brug for. Gevinsten svarer i dette tilfælde til 0,7 procentpoint i årligt merafkast.

Et tab på omtegningen vil forudsætte en kombination af et betydeligt rentefald og så store fald i aktiekurser og ejendomspriser, at omtegningsbonussen ikke kan opveje tabet. Et sådant scenarie er muligt, men efter vores opfattelse ikke sandsynligt. På hjemmesiden kan du se beregninger med andre forudsætninger end dem, vi bruger i denne folder.

Hvad sker der, hvis levetiden forsætter med at stige? Ændringer i den forventede levetid vil påvirke din pension. Hvis levetiden stiger mere, end vi forventer i dag, vil det få betydning, uanset om du omtegner eller ej: Hvis du omtegner, vil din pension stige lidt langsommere end forventet. Hvis du ikke omtegner, vil mulighederne for pensionsstigninger og pensionisttillæg blive yderligere forringet. På www.joep.dk har vi regnet på konsekvenserne af levetidsstigninger.
…
Din ordning før og efter omtegning
Som du kan se af oversigten i tabel 2, ændres selve indholdet af din pensionsordning ikke, hvis du tegner om. Du forbliver i afdeling 3. med samme rettigheder til ægtefælle- og børnepension, invalidepension og gruppeforsikringsordninger, som du har i dag.
Hvis du omtegner, reducerer vi din grundlagspension, dvs. din ydelsesgaranti. Desuden kan grundlagspensionen nedsættes, hvis levetiden stiger. Grundlagspensionen før og efter omtegning kan du se ved at logge ind på hjemmesiden. I dag beregnes din grundlags- pension med grundlagsrenter, der afhænger af, hvornår du blev optaget i pensionskassen, og hvornår du har øget dine indbetalinger (bidragsforhøjelser). Hvis du omtegner, sættes din grundlagsrente ned til 0 pct.

Den nedsatte grundlagspension er den pris, du betaler. Vi er nødt til at love mindre, for at kunne skabe basis for at give dig en højere pension.

Hvis du omtegner, vil din pension blive langt højere end grundlags- pensionen. I brevet og på www.joep.dk kan du se, hvor meget mere du kan forvente at få i pension, hvis du omtegner.

Hvis du omtegner, får du ikke længere pensionisttillæg. Til gengæld får du en del af egenkapitalen overført i dit navn som individuelle særlige bonushensættelser.

Hvis du omtegner, bruges 5 pct. af dine kommende indbetalinger til yderligere opbygning af dine individuelle særlige bonushensættelser. Din konto med individuelle særlige bonushensættelser udbetales over 15 år fra pensionsstart som et variabelt tillæg til pensionen.
…
Hvis du omtegner, tildeles du således omtegningsbonus i form af:

1) Bonus, der tilskrives dit pensionsdepot
2) Individuelle særlige bonushensættelser

Begge beløb fremgår af din omtegningsoversigt på hjemmesiden.

Bonus: Din bonus vil være et beløb, der svarer til din forholdsmæssige andel af de ufordelte reserver opgjort pr. 31. december 2011. Ud fra den seneste opgørelse udgør de ufordelte reserver ca. 20 pct. af den samlede depotværdi, og på dette grundlag vil et medlem med et depot på 1 mio. kr. således få sit pensionsdepot opskrevet med 200.000 kr. i omtegningsbonus. Og når pensionsdepotet stiger, bliver pensionen også større.

Individuelle særlige bonushensættelser: Dine individuelle særlige bonushensættelser vil være et beløb, der svarer til din forholdsmæssige andel af egenkapitalen opgjort pr. 31. december 2011. Ved udgangen af september udgjorde egenkapitalen ca. 25 pct. af medlemmernes samlede depotværdi, så i det tilfælde tildeles du 250.000 kr., hvis dit depot er 1 mio. kr. Pengene sættes ind på en personlig konto, hvorfra de udbetales over 15 år, fra du går på pension. Er du pensionist, starter udbetalingen straks. Ved død udbetales restbeløbet til dit bo.

De særlige bonushensættelser er en del af pensionskassens kapitalgrundlag. Risikoen for tab er den samme som på egenkapitalen, og der opnås samme risikotillæg som på egenkapitalen. Størrelsen af den løbende udbetaling vil variere fra måned til måned.

I eksemplet ovenfor tildeles du altså en omtegningsbonus på 20 pct., som omgående tilskrives dit pensionsdepot. Dertil kommer individuelle særlige bonushensættelser på 25 pct., der udbetales som et variabelt tillæg i løbet af de første 15 år som pensionist. I alt tildeles du altså i dette tilfælde 45 pct. i omtegningsbonus. Vores regneeksempel her er som nævnt baseret på regnskabstallene ved udgangen af september. De endelige procenter opgøres i januar 2012, når årets resultat for 2011 kendes. Din omtegningsbonus kan derfor blive både større eller mindre end 45 pct. Vi orienterer løbende på hjemmesiden om ændringer i størrelsen af omtegningsbonus.
…
Særlige personlige forhold
Vi vurderer, at det for langt de fleste medlemmer vil være en fordel at omtegne, men det er vigtigt, at du tager udgangspunkt i dine egne pensionstal, når du skal vælge. Tallene finder du i brevet og på www.joep.dk, hvor vi uddyber, hvordan din pension og dine øvrige dækninger er sammensat før og efter en omtegning.

På hjemmesiden viser vi også eksempler på, hvordan pensionen udvikler sig ved forskellige fremskrivninger af inflation, afkast og levetid.

Har du spørgsmål, kan du måske også finde svar på hjemmesiden i vores 'Spørgsmål-Svar-katalog', som vi udbygger løbende i omtegningsperioden."

Af mail fra klageren til en bekendt den 21/11 2011 fremgår bl.a. følgende:

"Jeg har prøvet at ringe til JØP, men man kan ikke få nogen konkrete tal, hverken på minimumspension, hvad pensionen bliver med engangstillæg eller hvad engangstillægget bliver både hvis man går over og ikke går over.

Endelig kan jeg ikke få at vide hvad børnepensionen er ved alderspension.
Spurgte om dette, da jeg var derinde og fik bare at vide, at den ville blive beregnet efter samme principper.

Hidtil har børnepensionen været ca. 10.000 kr. mindre, når den udbetales sammen med alderspension i forhold til ved død og invaliditet. … bliver jo først 20 år til januar og jeg 63 i næste måned. Dvs. at han burde kunne få børnepension i 2 år, hvis jeg starter min pension som 65-årig, hvilket jeg regner med.

Jeg synes det er meget urimeligt, at man ikke kan få de tal som man plejer at få. Det ville aldrig gå med køb i et privat selskab, men jeg synes nu også, at markedsføringsloven burde gælde i JØP, især da omvalg er point of no return.

Men tilbuddet (spørgsmålet er om det holder - men hold kæft en ballade, hvis det ikke gør) er af en sådan størrelse, at man næsten ikke kan sige nej, især når de truer med at pensionisttillægget bortfalder i 2014. Der er fanden til forskel mellem at få 246.745 kr. og 322.352 kr. selvom det sidste kun er i 15 år. Så er jeg 80 til den tid og kan måske kun spise kartoffelmos og drikke rødvin.
…
Som en sagde sidst, var det et tilbud der var for godt til at være sandt, og sådanne skulle man jo altid være skeptisk overfor. Derfor glæder jeg mig til at høre din vurdering. Jeg har ganske vist en plads også til i morgen, men ved ikke om jeg orker at høre bestyrelsens vage svar en gang til."

I print fra selskabets hjemmeside fremgår bl.a.:

"Debatindlæg 2011

Supplerende engangsydelse (23.11.2011)

Berører omtegning størrelsen af den supplerende engangsydelse eller berøres den supplerende engangsydelse på anden måde?
Mvh
…
Svar:
Kære …
Opsparing til supplerende engangsydelse er en mulighed for at konvertere en del af din løbende pension til en sumydelse.

Ved omtegning overføres den hidtidige opsparing til engangsydelse uændret. Dit samlede pensionsdepot opskrives med bonus ved omtegning. Omtegningsbonus fra engangsydelsesopsparingen anvendes til løbende pension. Dette er valgt af skattemæssige årsager.

Efter omtegning regnes den supplerende engangsydelse på et andet grundlag. Det kan give ændringer (positive og negative) i hvor meget, der kan udbetales som engangsydelse.

Den konkrete størrelse af engangsydelsen fremgår ikke af de tal, JØP har fremlagt i omtegningstilbuddet. Hvis beløbsstørrelsen er af afgørende betydning for dit omvalg, kan du kontakte medlemsafdelingen.

Med venlig hilsen
…"

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 6 Alderspension**

Stk. 1. Retten til alderspension indtræder den 1. i måneden efter det fyldte 67. år.

Stk. 2. Et medlem, der har ret til alderspension, kan udsætte sin pensionering med den virkning, at alderspensionen forhøjes på grundlag af en aktuarmæssig beregning. Dog medfører udsættelse til et tidspunkt efter det fyldte 80. år ikke yderligere forhøjelse. Betalingen af alderspensionen begynder den første i måneden efter det fyldte 80. år.
…
§ 6 a. Supplerende engangsydelse
Stk. 1. Til medlemmer, for hvem der er indbetalt pensionsbidrag forud for den 1. januar 1993 og som ikke er erhvervsudygtige, jf. § 7, stk. 1, udbetales ved pensionering i henhold til § 6 en supplerende engangsydelse beregnet på grundlag af de forud for nævnte dato indbetalte pensionsbidrag. Engangsydelsen kan på begæring kræves udbetalt fra det fyldte 60. år uafhængigt af, om medlemmet oppebærer hel eller delvis alderspension."

Nævnet udtaler:

Det fremgår af sagen, at selskabet i brev af 3/11 2011 oplyste klageren om forskellige konsekvenser af omtegningen og anførte, at hun på selskabets hjemmeside kunne finde sin omtegningsoversigt med tal for sin pension før og efter omtegning samt uddybende forklaringer og baggrund. Det fremgik endvidere, at det ikke alene var brevet, der dannede grundlag for hendes beslutning, og at hun derfor burde læse den vedlagte folder og besøge selskabets hjemmeside for mere information. I brevet var det angivet, at omtegningen senest skulle ske den 30/11 2011.

I den vedlagte folder "Tilbud om omtegning af din pension" oplyste selskabet, at medlemmerne ved at omtegne deres ordning ville give afkald på deres ydelsesgaranti, og at medlemmerne ville blive tildelt omtegningsbonus i form af bonus, der ville blive tilskrevet

medlemmernes pensionsdepot og individuelle særlige bonushensættelser. Det fremgik desuden af folderen, at selskabet vurderede, at det for langt de fleste medlemmer ville være en fordel at omtegne, men at det var vigtigt, at medlemmerne ved valget tog udgangspunkt i egne pensionstal, og at disse kunne forefindes på selskabets hjemmeside, hvor det var uddybet, hvordan medlemmernes pension og øvrige dækninger var sammensat før og efter omtegning. I samme forbindelse blev der henvist til et spørgsmål-svar-katalog på selskabets hjemmeside.

I bilagene til omtegningsbrevet fik klageren en række oplysninger om de beløbsmæssige konsekvenser af omvalget, herunder størrelsen af hendes alderspension. Derimod var der ingen talmæssige oplysninger om engangsydelsen. Det samme var tilfældet for den omtegningskvittering, som klageren modtog, efter hun havde valgt at omtegne sin ordning.

I print fra selskabets hjemmeside var der under menupunktet ”supplerende engangsydelse (23.11.2011)”, et medlem, der havde spurgt, om størrelsen af den supplerende engangsydelse berørtes af omtegning eller berørtes på anden måde. Af selskabets svar fremgår det blandt andet, at ved "omtegning overføres den hidtidige opsparing til engangsydelse uændret. Dit samlede pensionsdepot opskrives med bonus ved omtegning. Omtegningsbonus fra engangsydelsesopsparingen anvendes til løbende pension. Dette er valgt af skattemæssige årsager. Efter omtegning regnes den supplerende engangsydelse på et andet grundlag. Det kan give ændringer (positive og negative) i hvor meget, der kan udbetales som engangsydelse. Den konkrete størrelse af engangsydelsen fremgår ikke af de tal, JØP har fremlagt i omtegningstilbuddet. Hvis beløbsstørrelsen er af afgørende betydning for dit omvalg, kan du kontakte medlemsafdelingen."

Klageren valgte at omtegne sin ordning med virkning fra 1/1 2012, og den 1/2 2013 anmodede hun om udbetaling af den supplerende engangsydelse. Ydelsen var ved udbetaling faldet med 25.247 kr. i forhold til ydelsens størrelse før omtegningen. Ifølge selskabet er dette beløb ikke tabt, men et udtryk for en marginalt anderledes fordeling mellem engangsydelsen og de løbende ydelser.

Klageren har principalt ønsket at få erstatning for den manglende tilskrivning af bonus til engangsydelsen. Subsidiært ønsker klageren at få bonussen udbetalt sammen med engangsydelsen. Hun har ikke krævet adgang til omvalg.

Efter sin gennemgang af parternes indlæg og de fremsendte bilag, og efter en samlet vurdering af sagen, finder nævnet, at selskabet ikke har givet klageren en berettiget forventning om, at en del af bonussen ville blive tilskrevet engangsydelsen. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at engangsydelsen ikke var opgjort i det talmateriale, som klageren havde adgang til og modtog i forbindelse med omvalgsbrevet af 3/11 2011 og omvalgskvitteringen. Havde selskabet valgt at lade en del af bonussen tilgå engangsydelsen, ville det efter nævnets opfattelse være naturligt, at dette fremgik af de tal, som klageren fik adgang til, idet engangsydelsen da ville blive væsentligt højere. Når størrelsen af engangsydelsen ikke var nævnt, har klageren således ikke kunnet forvente at få en højere engangsydelse. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at klageren – da hun foretog valget - var klar over, at hendes valg blev foretaget uden, at hun havde kendskab til engangsydelsens størrelse. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at selskabet på sin hjemmeside inden udløbet af omvalgsfristen havde givet visse oplysninger om engangsydelsen. Såfremt engangsydelsens størrelse var afgørende for klagerens valg, kunne klageren have udskudt sin beslutning og have afventet, at der kom oplysninger herom på selskabets hjemmeside, idet klageren var blevet oplyst om, at selskabet løbende opdaterede spørgsmål-svar-kataloget på selskabets hjemmeside.

Spørgsmålet er herefter, om selskabet har handlet ansvarspådragende ved ikke i det oprindelige omvalgsmateriale at oplyse, at overgangen til det ændrede beregningsgrundlag for nogle medlemmer kunne betyde, at den supplerende engangsydelse blev mindre.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabets information for så vidt angår den fremtidige størrelse af engangsbeløbet ved et omvalg har været klart mangelfuld, og at selskabet efter omstændighederne vil kunne ifalde ansvar herfor. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at selskabet ikke af egen drift gav medlemmerne nogen information i omtegningsmaterialet om, at man overgik til et ændret beregningsgrundlag,

som for nogle medlemmer kunne betyde, at den supplerende engangsydelse blev mindre. Nævnet lægger endvidere til grund, at klageren heller ikke fik denne oplysning, da hun telefonisk henvendte sig til selskabet, og at denne information af selskabet alene blev gjort tilgængelig den 23/11 2011 for medlemmerne ved offentliggørelsen af et svar fra selskabet på dets hjemmeside under rubrikken spørgsmål og svar.

Nævnet bemærker videre, at der efter dansk retspraksis ikke ydes erstatning for skuffede forventninger. Nævnet finder, at det af klageren anførte beløb på 25.247 kr. ikke kan betragtes som et tab i erstatningsretlig henseende, men må betegnes som en skuffet forventning. Nævnet har lagt vægt på, at klageren i omtegningssituationen har haft valget mellem enten at blive i den gamle ordning eller at gå over i den nye ordning. Klageren kan derfor – trods de manglende oplysninger fra selskabet – ikke kræve at få nogle elementer fra den gamle ordning og andre elementer fra den nye ordning. Nævnet bemærker i den forbindelse, at den mindre engangsydelse i den nye ordning har betydet, at klagerens løbende ydelser i den nye ordning er blevet højere, end de ellers ville være. Klagerens eventuelle tab kan derfor alene relateres til en mere gunstig beskatning af engangsydelsen end af den løbende ydelse. Dette tab er dog af en sådan afledet karakter, at nævnet finder, at klageren ikke har krav på erstatning herfor.

Nævnet bemærker, at det ikke kan udelukkes, at selskabets mangelfulde rådgivning betyder, at klageren kan træde tilbage fra sit omvalg. Dette har klageren dog ikke nedlagt påstand om, og henset til, at dette næppe vil være økonomisk fordelagtigt for klageren, har nævnet ikke fundet anledning til at tage stilling til dette spørgsmål.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand